

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

8 Vtrùm cuius teneatur peculiari ieiunio sui oppidi, dum absens est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

obligationem loci in quo versatur: qui enim sentit commodum, debet etiam sentire onus, iuxta 55. regulam Iuris.

Hanc sententiam tenet Driedo lib. 1. de Libertate Christiana, cap. 17. circa medium, ubi probat illam ex D. Augustino, Couarruu. lib. 4. variat. cap. 20. num. 8. ubi pro ea adducit Imolam, Bonifacium & Zabarel. in Clement. 2. de celebratione Missarum, & Maiorem d. 15. quaest. 5. eamque probat ex cap. Illa, d. 12. ubi referuntur verba diui Augustini ex epist. 118. cap. 2. Nauar. cap. 13. num. 5. in fine, & cap. 23. num. 120. ubi praeter dictos adducit Panormitanum, addens, communi consuetudine ita seruari. Lopez 1. p. cap. 52. & alij multi.

51
Non sufficit simplex transitus.

Non tamen ita strictè intelligendam puto, vt ratione simplicis transitus obligetur: non enim consuetudo id tam strictè obseruat. Vnde si eodem die, quo venit, vel postridie cogiter discedere, non tenetur, secus si integro die, vel pluribus ibi manere statuerit: multoque magis, si aliquot hebdomadis, vel mensibus; tunc enim postridie quam venit, debet se conformare: quia talis dicitur ibi manere, & habitare pro tempore. quòd si ab initio non statuit ibi manere, & singulis diebus capter occasionem redeundi, non puto teneri; etiam si fortè non proficiscatur; quia non censetur ibi villo die manere, sed esse assidue veluti in transitu. Quod intelligo, si putet se eo die profecturum, alioquin si putat se mansurum, videtur teneri ad ieiunium illius diei; quia pro illo die non se habet per modum transeuntis, sed manet ibi toto tempore quo praecipuum obligat. Similiter videtur teneri in dubio an sit profecturus: quia certus est se iam esse in loco ubi praecipuum ieiunij obligat, & non constat ei de profectioe, per quam esset excusandus. Idem dixerim de Sacro, si die festo particulari illius loci maneat ibi toto tempore, quo hoc praecipuum implendum est, hoc est, vique ad meridiem, alioquin si durante illo tempore exierit terminos loci, extra quos non extendit se illud festum, non videtur teneri.

52
Qui ieiunium vno loco expleuit.

Petes, Vtrum is qui expleuit ieiunium Quadragesimae, vel aliud, si venerit ad locum ubi nondum illud est peractum, (vt saepe modò fit ratione noui Kalendarij, non vbiq; recepti) teneatur ibidem rursus ieiunare, & à carnibus abstinere?

Respondeo, Non teneri, quia praecipuum illud iam impleuit in sua Ecclesia. vnde etiam si constitueret ibi domicilium, non teneretur: quia etiam si per hoc domicilium dicatur contrahere omnes obligationes ciuium illius loci; id tamen solum est intelligendum de obligationibus particularium statutorum & consuetudinum loci, non autem praecipuorum communium toti populo Christiano, quibus iam satisfecit. Cauendum tamen ne alij inde scandalizentur. Idem dicendum de celebratione festorum & communione Paschali.

DVBITATIO VIII.

Vtrum ciuis teneatur peculiari ieiunio sui oppidi, dum absens est.

53 **P** Aludanus d. 15. q. 4. art. 3. putat eum teneri, donec alibi incipiat habitare, & statutis illius loci obligari. Ratio ipsius est, quia par est quem-

que obligari statutis sui loci, donec incipiat adstringi statutis loci alterius: sicut Iudaei tenebantur ad legalia, donec post Christi mortem ceperunt obligari ad Euangelica Sacramenta: atqui non incipit obligari statutis loci alterius, nisi incipiat ibi esse animo habitandi: ergo si solum transeat, vel maneat ad breue tempus, manet obstrictus legibus & consuetudinibus sui loci. Idem ex Paludano docet D. Antonin. p. 2. tit. 7. cap. 2. §. 2. in fine, & Siluest. v. Ieiunium, num. 7.

Sed contraria sententia est multò probabilior, & ferè communis, quam tenet Driedo, Nauarrus, Couarruias, & Lopez supra, & alij, quos isti citant. Denique Sancius libro 5. disp. 8. ubi complures adducit, Probat DD. communiter ex cap. Illa, d. 12. desumpto ex D. Augustino epistola 118. cap. 2. ubi adducit Ambrosium respondentem sibi in haec verba: *Cum Romam venio, sabbato ieiunio, cum Mediolani sum, non ieiuno: sic & tu ad quamcumque forte Ecclesiam veneris, eius morem serua, si cuiquam non vis esse scandalum, nec quemquam tibi. Vbi aperte indicat, licitum fuisse B. Monicæ, existenti Mediolani, non seruare ieiunium suae patriae; eò quòd in loco, ubi tunc praesens erat, non ieiunaretur. Idem confirmatur ex illo verticulo, *Si fueris Roma, &c.* Ratio est, quia statuta & consuetudines locales sunt veluti affixa loco, & ligant ratione existentiae in loco. vnde statuta Episcopi non ligant extra territorium; & excommunicatio ab eo lata in fures, non incurritur à subditis furtum extra territorium committentibus, vt habetur cap. 2. de Constitution. in 6. quia extra territorium Ius dicenti non paretur impune, vt ibidem dicitur.*

54
Probabilius est, peregrinum non teneri statutis sui loci.

Hinc sequitur Primò, Vbi incolae, vel parochiani possunt vesci carnibus, vel ouis, certis diebus, ibidem id posse etiam peregrinos, etsi illo tempore in oppido vel parocia illorum non liceat, & illi eodem die domum sint reuersuri, vel ab ea discesserint. Vnde Lusitani & Nauarri per Castellam iter agentes, possunt diebus sabbati comedere extrema & viscera animalium; quamuis id in patria eorum sit illicitum; vt Nauarrus cap. 13. n. 5. Couarr. supra, & alij DD. Hispani tradunt.

55
Possunt se accommodare incolis in cibis.

Secundò, Quando est festum in vna parocia oppidi, in altera autem non est, vt interdum fit, possunt subditi parociae in qua est festum, extra limites suae parociae laborare. Hi tamen manè debent audire Sacrum, iuxta Nauarrum supra; quia praecipuum, in loco ubi vim habet, ipsum deprehendit. Confirmatur, Quia praesens impediementi superuenturi, quod ab implendo praecipuo impedit, tenetur praenire: vt si tempore Paschali posterioribus septem diebus à Communione es impediendus, teneris prioribus communicare, vt praecipuum impleas.

In festis celebratis.

Aduerte tamen, etsi haec sententia Nauarri sit tutior, alteram tamen esse valdè probabilem, vt Sancius ex quibusdam doctis recentioribus tenetur; nimirum tales non teneri ad Sacrum, si durante adhuc commoditate implendi praecipui, sint futuri extra limites loci: nam quamdiu adhuc superest illa commoditas, non peccant contra praecipuum non audiendo; dum verò sunt extra limites loci, desinunt obligari. Neque tenentur praenire, audiendo ante abitum; quia tunc solum tenentur praenire, quando manente vi praecipui, seu nostrae subiectione, impediendi sumus:

56
Antequam tunc audire Sacrum.

vt cum quis manens in loco vbi viget præceptum, videt se horis posterioribus impeditum iri. secus verò quando intra tempus implendi desinet esse subditus præcepto. Ratio est, Quia quando præcipitur vt intra tale tempus hoc vel illud facias, intelligitur tacita conditio, Si toto illo tempore subditus præcepto manseris. vnde si te contigerit interea eximi à subiectione præcepti; siue per dispensationem, siue alio modo, non teneberis tempus exemptionis præuenire. Ex quibus patet responso ad argumentum.

57
Discedens
ex oppido
vbi non est
ieiunium.

Tertio, Qui manè discedit ex oppido, vbi non est ieiunium, potest comedere, etiam carnes, vt alij, etiam si vesperi, vel meridie peruenturus sit ad oppidum domicilij vbi abstinetur. hoc tamen loco non poterit carnibus vesci; quia in loco domicilij statim eius legibus tenetur. Poterit tamen cenare, quia ieiunio semel violato non tenetur à cæna abstinere: quod si nondum violatum est, tenetur illud seruare, & à secunda refectioe abstinere.

58

Quarto, Qui discedit manè ex oppido domicilij vbi est ieiunium, peruenturus ad locum, vbi non est ieiunium, non potest quidem in loco domicilij vesci carnibus; quia quamdiu ibi est, obligatur præcepto abstinendi à carnibus, sicut alij; potest tamen sumere ientaculum, vt rectè docet Sancius, si certus sit se peruenturum ad locum illi præcepto non subiectum. Ratio est, Quia non tenetur illo die abstinere à secunda refectioe, cum in loco, quò peruenturus est, possit secundo & tertio comedere: ergo potest primam refectioem sumere manè antequam discedat, quicumque enim potest intra diem bis comedere, non tenetur illo die præcepto ieiunij quoad vnicam refectioem, vt supra dub. 3. ostensum est.

59
Qui recessit
à loco
vbi adhuc
durat
Quadragesima
in alium vbi
transacta.

Petes, Vtrum is qui durante Quadragesima in oppido vbi verfabatur, recessit aliò, vbi illa iam est transacta, teneatur ibi eam perficere. Res est, quæ quotannis accidit ob mutationem Calendarij, quibusdam locis non recepti. Videntur teneri; quia hoc præceptum est generale: ergo obligat vbique, & vbique impleri debet.

Non obligari.

Contrarium verius fortasse alicui videri possit, ob rationem illam generalem, quòd possit se moribus eorum, quibus eum viuunt, accommodare. Confirmatur; Quia qui primis quatuor diebus Quadragesimæ veniunt Mediolanum, non tenentur ieiunare, vt communis in Italia est opinio; eò quòd ieiunium illud ibi nondum fit inchoatum: ergo etiam qui veniunt aliquò, vbi iam est transactum, non tenentur; sed possunt se incolis accommodare. Idem dicendum de Festorum celebratione.

De confessione annua, & communionem, alia est ratio; nam qui in Paschate non impleuit, tenetur postea ad primam opportunitatem, iuxta veriore sententiam: hoc enim onus absolute personam, absque respectu ad locum, afficit.

60
Ad rationem.

Ad rationem Respondeo, Est ieiunium Quadragesimæ obliget omnes, & vbique; non tamen omnino absolute, sed sub tacita conditione; si sint in loco vbi nondum est expletum, sicut Festa communia. Hæc sententia videtur satis probabilis; si loquamur de iis, qui non in fraudem ieiunij, sed bona fide negotiorum causa locum mutant; præsertim cum valde difficile sit in conuictu humano seorsum ab alijs seruare ieiunium; ceteris omnibus à ieiunij lege solutis, & minime ieiunantibus.

Contrariam tamen sententiam etiam valde probabilem sentio, & in praxi suadendam: neque dubium est quin Ecclesia sic possit obligare.

DUBITATIO IX.

Vtrum tempora ieiunij ab Ecclesia sint rectè determinata.

D. Thomas art. 5.

Respondeo affirmatiuè: cum enim ieiunium vsurpetur ad expiationem peccatorum, & eleuationem mentis in Deum, illis maximè temporibus indicitur ab Ecclesia, quibus in hæc præcipuo quodam studio est incumbendum; nimirum ante solemnitate Paschalem, Quatuor anni temporibus, quibus Ecclesiæ ministri ordinandi, & in Vigilijs maiorum Ecclesiæ Festorum.

Ac Primò quidem, ieiunium Quadragesimæ indicitur tempore verno ante solemnitate Paschalem, ob quatuor potissimum causas. Primò, Quia maximè illo tempore vacandum fidelibus orationi, & recolendis ijs que Dominus pro nobis gessit, præsertim passione, morte, & resurrectione; ad hoc autem præstandum aptissima dispositio est ieiunium. Secundò, Quia tunc debent se parare ad confessionem, & Eucharistiam, agendo penitentiam, castigando carnem, & gratiam à Domino vitæ emendandæ impetrando, ad quæ omnia nihil accommodatius ieiunio: vnde in Collecta dicitur, *Deus, qui Ecclesiam tuam annua quadragesimali obseruatione purificas*. Tertio, Istud tempus est ieiunio accommodatissimum, ratione castitatis, & vt caro non dominetur spiritui. nam verno tempore natura maximè incitari solet ad libidinem, ob sanguinis & spirituum augmentum ac feruorem. Itaque parsimonia victus & vsu ciborum refrigerantium, minusque alentium, comprimenda. Quarto, est aptissimum ratione valedudinis, vt nuper Clar. Medicus D. Viringus edito libello eruditè ostendit: tunc enim humores augeri & effervescere incipiunt: vnde opus est detractione, & temperatione per medicamenta cathartica, & sanguinis missionem; quorum locum saluberrimè supplet ieiunium, vt inquit D. Basilus Orat. 2. de ieiunio.

Porro hic numerus dierum potius quam alius est definitus, Primò, Vt Dominum aliquo modo imitemur, qui vnico solido ieiunio hunc numerum impleuit. Secundò, ob varia mysteria huius numeri, quibus designatur, tempus huius vite esse tempus penitentiae: vnde & Moyses 40. dies in deserto ieiunauit, vt Legem acciperet: & Elias totidem dies, per desertum fugiens Iezabel, & ad montem Dei Oreb proficiscens. Filij Israel 40. annos in deserto peregrinati sunt, & 24. mansionibus ad terram promissionis peruenierunt. Denique diluuium 40. dierum pluuiâ totum mundum inundauit, cumque peccatis expiauit. vide Ambros. Sermon. 23. 24. & 34. Chrysost. Homil. 1. in Genesim, Cyprianum, Sermon. de ieiunio Christi. Tertio, Quia sic Domino, cui de omnibus decimas dari lex iubet, soluimus decimas dierum anni; vt pulchrè tradit Gregorius Hom. 16. in Evangelia. constat enim annus diebus 365. huius numeri decima pars sunt 36. Primis Ecclesiæ temporibus, Quadragesimæ ieiunium propriè solum constat.